

ORMCO

Varnostni list

v skladu z Uredbo Skupnosti 2006/1907/ES (R.E.A.Ch.)

Datum revizije: 18. september 2009

1. del

Identifikacija izdelka in proizvajalca

1.1 Ime izdelka

SILVER SOLDER

(Srebrna Spajka)

1.2 Uporaba:

Ortodontska srebrna spajka – trdna zlitina

1.3 Podjetje (ime, naslov in telefonska številka)

ORMCO B.V.

Basicweg, 20

NL 3821 BR AMERSFOORT (NIZOZEMSKA)

00-800-3032-3032

1.4 Telefonska številka za nujne primere (v skladu z Direktivo Skupnosti 99/45/ES, Člen 17)

+39.081.8508.325 (08.00-17.00, Evropski čas, GMT+1)

E-pošta: safety@kerrhawe.com

2. del

Ugotovitve o nevarnosti

2.1 Razvrstitev nevarnosti (v skladu z direktivami Skupnosti 67/548/EGS & 99/45/ES)

Snov je nevarna za okolje.

2.2 Druge nevarnosti

Jih ni.

3. del

Podatki o sestavi snovi/sestavinah

(v skladu z direktivami Skupnosti 67/548/EGS, 99/45/ES & 2001/58/ES)

3.1 Nevarne sestavine

NEVARNE SESTAVINE	%	GRAFIČNI ZNAKI ZA NEVARNOST	STAVKI ZA OPOZARJANJE NA NEVARNOST	CAS N.	EINECS N.
Cink (stabiliziran)	15-19	N	50/53	7440-66-6	231-175-3

3.2 Druge nenevarne sestavine

Srebro (Ag), Baker (Cu), Kositer (Sn).

4. del**Ukrepi prve pomoči**

4.1 Ukrepi ob stiku z očmi: Vsaj 15 minut izpirajte z veliko tekoče vode. Poiščite medicinsko pomoč.

Ukrepi ob stiku s kožo: Slecite onesnažena oblačila. Prizadeti del vsaj 5 minut izpirajte z velikimi količinami vode. Po potrebi poiščite medicinsko pomoč.

4.3 Ukrepi ob vdihovanju (dihanje): Če opazite znake in simptome toksičnosti, umaknite osebo iz nevarnega območja, dajte ji kisik in poiščite medicinsko pomoč. Oseba naj bo na toplem in naj počiva. Če se dihanje ustavi, ji dajte umetno dihanje.

4.4 Ukrepi ob zavžitju (požiranje): Če je oseba pri zavesti, jo pripravite do bruhanja. Če je nezavestna ali ima krče, nemudoma poiščite medicinsko pomoč.

5. del**Ukrepi ob požaru**

5.1 Primerna sredstva za gašenje: Suha kemijska sredstva.

5.2 Prepovedana sredstva za gašenje: Voda.

5.3 Posebni ukrepi ob gašenju: Nosite samostojni dihalni aparat.

5.4 Posebne nevarnosti požara in eksplozij: V zelo razdrobljeni se ta izdelek lahko vžge, če je izpostavljen odprtemu ognju ali reakciji z nezdružljivimi snovmi. Ni posebnih nevarnosti za eksplozijo.

5.5 Posebna varovalna oprema: Ni potrebna.

6. del**Ukrepi ob nezgodnih izpustih**

6.1 Osebni varnostni ukrepi: Uporabite ukrepe, navedene v 8. delu.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi: Ne pustite, da izdelek onesnaži zemljo, odtoke in reke.

6.3 Postopki čiščenja: Raztreseno snov zberite in počistite, da zmanjšate razpršitev prahu na najmanjšo možno mero. Priporoča se mokro pometanje ali sesanje z uporabo filtrov HEPA.

7. del**Ravnanje s snovjo in skladiščenje** (v skladu s 5. členom Direktive Skupnosti 98/24/ES)

7.1 Varnostni ukrepi pri ravnanju s snovjo: Posebni varnostni ukrepi za ravnanje s snovjo niso potrebni.

7.2 Varnostni ukrepi v primeru požara in eksplozije: Jih ni.

7.3 Pogoji za skladiščenje: Hranite na sobni temperaturi in ne v bližini snovi, ki niso združljive s to snovjo.

7.4 Predlagane posode: Uporabljajte vsebnike, ki jih priskrbi proizvajalec.

7.5 Indikacije za kombinirano shranjevanje: Izgibajte se stiku z močnimi kislinami in bazičnimi snovmi, žveplom in organskimi peroksidi.

7.6 Okoljevarstveni varnostni ukrepi: Izgibajte se raztresenju izdelka v okolju.

7.7 Drugi varnostni ukrepi: Izdelek uporabljajte v skladu z navodili.

8. del	
Ukrepi in zaščita pred izpostavljenostjo	
8.1 Meje izpostavljenosti:	<u>TWA/TLV</u> : 10 mg/m ³ (Zn); 0,1 mg/m ³ (Ag); 1 mg/m ³ (Cu); 2 mg/m ³ (Sn);
8.2 Ukrepi za nadzor izpostavljenosti	
8.2.1 Previdnostni ukrepi: (v skladu z direktivami Skupnosti 89/686/EGS in členom 4 Direktive 98/24/ES)	
Prezračevanje:	<u>Lokalno prezračevanje in odvajanje hlapov</u> : Naj bo zadostno, da se koncentracije vseh sestavin ohrani v mejah dovoljene izpostavljenosti. <u>Posebno prezračevanje</u> : Se ne uporabljajo. <u>Mehansko prezračevanje (splošno)</u> : Biti mora zadostno. <u>Druge oblike prezračevanja</u> : Se ne uporabljajo.
Zaščita dihal:	Če je raven izpostavljenosti večja od dovoljene, uporabite odobren dihalni aparat za zaščito pred finim prahom in neorganskimi hlapci.
Zaščita rok:	Priporoča se nošenje ustreznih rokavic, da se prepreči poškodbe kože zaradi nevarnosti opeklin.
Zaščita oči:	Priporočena so zaščitna očala s stranskimi ščitniki in filtrskimi lečami.
Zaščita kože:	Upoštevajte načela dobre telesne higiene in zaščitite za osebno varnost. Sem sodi tudi izogibanje nepotrebemu izpostavljanju. Po uporabi izdelka naj si oseba umije roke in obraz pred zavžitjem hrane, kajenjem, uporabo kozmetike in pred uporabo stranišča.
Druga zaščitna oprema:	Uporabi se lahko laboratorijsko haljo ali predpasnik.
<i>V tem odstavku naštetni zaščitni ukrepi so le priporočila in NE predpisi za ravnanje (89/656/EGS)</i>	
8.2.2 Ukrepi za nadzorovanje izpostavljenosti okolja Se ne uporabljajo.	

9. del	
Fizikalne in kemijske lastnosti	
9.1 Splošno	
<u>Videz</u> : Bele do svetlo rumene kovine v obliki žice, palic, trakov, v prahu, zrnih, traku ali vnaprej pripravljenih oblikah	<u>Vonj</u> : Brez vonja
9.2 Informacije, povezane z zdravjem, varnostjo in okoljem	
<u>pH</u> : Se ne upošteva (N/A)	<u>Relativna gostota</u> : Ne obstaja.
<u>Vrelišče</u> : Ni določeno	<u>Specifična teža (H₂O = 1)</u> : 8,7-9,4 g/ml
<u>Plamenišče</u> : Ne obstaja.	<u>Topnost</u> : Netopen
<u>Vnetljivost</u> : Izdelek ni vnetljiv.	<u>Koeficient delcev – n-oktanol/voda</u> : N/D
<u>Spodnja meja eksplozivnosti (L.E.L.)</u> : Ne obstaja.	<u>Viskoznost</u> : Ne obstaja.
<u>Zgornja meja eksplozivnosti (U.E.L.)</u> : Ne obstaja.	<u>Gostota pare (zrak = 1)</u> : Ni na voljo
<u>Oksidacijske lastnosti</u> : Ne obstaja.	<u>Hitrost hlapenja (n-butan = 1)</u> : Ne obstaja.
<u>Parni tlak</u> : Ni na voljo	<u>Tališče</u> : 620-690 °C
9.3 Drugi podatki (v skladu z Direktivo Skupnosti 94/9/ES):	
<u>Sposobnost mešanja</u> : Ne obstaja.	<u>Prevodnost</u> : Ne obstaja.
<u>Topnost v maščobah</u> : Ne obstaja.	<u>Skupina plinov</u> : Ne obstaja.

10. del**Stabilnost in reaktivnost**

Stabilnost: Izdelek je stabilen.

10.1 Čemu se je treba izogniti: Srebro in baker lahko oblikujete nestabilne acetilide, če prideta v stik z acetilenskim plinom.

10.2 Snovi, ki se jim izogibajte (nezdružljivost): Močne kisline in baze, žveplo ter organski peroksidi.

10.3 Nevarne snovi, ki nastanejo z razgrajevanjem: Segrevanje pri višjih temperaturah lahko osvobodi izparevanje kovin/kovinskih oksidov.

Drugi varnostni ukrepi:

Nevarne polimerizacijske snovi: Te nevarnosti ni.

Pomembnost varnosti v primeru sprememb fizičnega videza: Ni znano

Stabilizatorji: Izdelek ne vsebuje stabilizatorjev.

11. del**Podatki o toksičnosti**

Učinki CMR (rakotvornost, mutagenost in strupenost za razmnoževanje):

Jih ni.

Nevarnosti in učinki stika z očmi: Lahko povzroči draženje, konjunktivitis, razjede roženice in/ali argirijo, razbarvanost oči, kože in mukozne membrane.

Nevarnosti in učinki stika s kožo: Lahko povzroči draženje, argirijo, razbarvanostkože in/ali dermatitis.

Nevarnosti in učinki vdihovanja (dihalne poti): Ni znano, da bi bilo vdihovanje zdravju zelo nevarno, če se upoštevajo ustrezni zaščitni ukrepi. Dokazano je, da baker povzroča draženje dihalnih poti, vročico, bolečino v mišicah, šibkost in okus po kovini v ustih. Kronična izpostavljenost srebru ima lahko za posledico argirijo. Izpostavljenost prahu od kositra lahko povzroči draženje dihalnih poti, stenozo in zadihanost. Zinc lahko povzroči draženje dihalnih poti, kašelj, mrazenje, občutek slabosti, zadihanost, bruhanje in utrujenost.

Nevarnosti in učinki zavžitja (pogoltnitev): Ni znana.

Učinki daljše izpostavljenosti: Niso znani.

Kinetična strupenost: Ni znana.

Učinki na presnovo: Ni znana.

Podatki o strupenosti sestavin:

Baker (akutna strupenost):	LD ₅₀ (intraperitonealna miš)	3,5 mg/kg
-----------------------------------	--	-----------

12. del**Ekološki podatki**

Izdelek je zelo strupen za vodne organizme in nevaren za pitno vodo in podtalnico.

12.1 Ekološka strupenost: Ni na voljo

12.2 Mobilnost: Ni na voljo

12.3 Zadrževanje v okolju in razgradljivost: Ni podatkov.

12.4 Bioakumulacijska zmožnost: **BCF**: 108 (Baker).

12.5 Rezultati ocene PBT (zadrževanje strupenosti) : Ni na voljo

12.6 Drugi škodljivi učinki: Ni na voljo

Podatki o strupenosti za vodno okolje za eno samo sestavino:

Zinc	EC ₅₀ (sladkovodne alge selenastrum capricornutum)	30,3g/lt (96 ur)
	LC ₅₀ (sladkovodne ribe pimephales promelas)	6,4mg/lt (96 ur)
	EC ₅₀ (vodna bolha)	5,3g/lt (72 ur)
Baker	EC _{LO} (oncorhynchus mykiss, 96 ur)	0,022 mg/l
	EC _{NO} (daphnia, 24 ur)	0,004 mg/l
	EC _{LO} (daphnia, 24 ur)	0,006 mg/l

13. del**Odlaganje v smeti**

Izdelek se odloži med odpadke v skladu z lokalno zakonodajo.

SECTION14**Podatki o prevozu**14.1 Ladijski prevoz (IMDG)

Številka UN: 3077   Razred: 9   Embalirna skupina: III   EMS-No: F-A, S-F

Zlaganje/ločevanje tovora: Kategorija A;   Omejena količina: 5 kg

Pravilno odpravno ime: Okolju nevarna snov, trdna, n.o.s.

14.2 Letalski prevoz (ICAO/IATA)

Številka UN: 3077;   Razred: 9;   Embalirna skupina: III;   Oznaka: 9

Največje količine: Ni omejitev (samo za potniška in tovorna letala)

Omejena količina: 30 kg G;

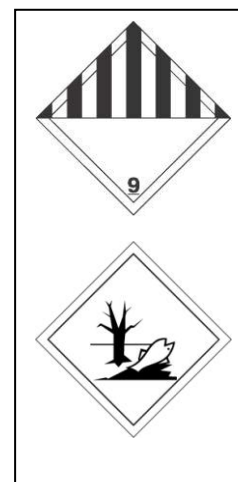
Pravilno odpravno ime: Okolju nevarna snov, trdna, n.o.s.

14.3 Cestni/železniški prevoz (RID/ADR)

Številka UN: 3077;   Razred: 9;   Embalirna skupina: III;   Ugotovitev nevarnosti n°: 90   Oznaka: 9

Omejena količina: LQ27 (6 kg/30 kg za kombinirane, 6 kg/20 kg za ovite palete).

Pravilno odpravno ime: Okolju nevarna snov, trdna, n.o.s.

15. del (Razvrstitev v skladu z direktivami Skupnosti 67/548/EGS & 99/45/ES)

Podatki, določeni s predpisi

Stavki za označevanje nevarnosti vseh sestavin

50/53 Zelo strupena snov za vodne organizme, povzroči lahko dolgotrajne škodljive posledice za vodno okolje.

Stavki za označevanje varnosti vseh sestavin

60 Snov in vsebnik je treba zavreči kot nevaren odpadek.

61 Snovi ne izpuščajte v okolje. Preberite posebna navodila / varnostne liste.

SECTION16

Druge informacije

16.1 Stavki, ki označujejo nevarnost vseh sestavin

Jih ni.

16.2 Viri ključnih podatkov za varnostni list:

Evropski urad za kemikalije (ECB – www.ecb.jrc.it)

Evropski informacijski sistem za kemijske snovi (ESIS - www.ecb.jrc.it/esis)

A.C.G.I.H. (www.acgih.org)

N.I.O.S.H. (www.cdc.gov/niosh/)

O.S.H.A. (www.osha.gov/)

U.E. (www.europa.eu/index_it.htm)

I.A.R.C. (www.iarc.fr/)

N.T.P. (www.ntp.niehs.nih.gov)

Direktive Evropske skupnosti:

67/548/EEC:	Razvrščanje, embaliranje in označevanje nevarnih snovi.
99/45/EC:	Direktiva o približevanju zakonodaj, predpisov in upravnih določb držav članic v zvezi z razvrščanjem, embaliranjem in označevanjem nevarnih pripravkov.
2001/58/EC:	Druga sprememba Direktive 91/155/EGS o opredelitvi in določitvi podrobne ureditve sistema posebnih informacij za nevarne pripravke (člen. 14 Direktive 99/45/ES) in snovi (člen 27 Direktive 67/548/EGS).
89/656/EEC:	Direktiva o minimalnih zdravstvenih in varstvenih zahtevah glede uporabe zaščitne delovne opreme delavcev na delovnem mestu (tretja posebna direktiva v smislu člena 16 (1) Direktive 89/391/EGS).
89/686/EEC:	Približevanje zakonodaj držav članic glede osebne zaščitne opreme.
94/9/EC:	Približevanje zakonodaj držav članic glede opreme in sistemov za zaščito, ki se uporabljajo v potencialno eksplozivnih okoljih. {
98/24/EC:	Zaščita zdravja in varnost delavcev pred nevarnostmi pri delu, ki so povezane s kemijskimi sredstvi.

Zgodovina sprememb teh listin: Prva različica skladnosti z Uredbo Skupnosti 2006/1907/ES (R.E.A.Ch.)

POZOR: IZDELEK ZA STROKOVNO UPORABO

Podatki v tem varnostnem listu temeljijo na trenutno dostopnih podatkih in na naši najboljši vednosti o pravilnem ravnanju z izdelkom v običajnih razmerah. Za vsako uporabo tega izdelka, ki ni navedena na tem listu, ali za uporabo izdelka skupaj z drugimi postopki, je odgovoren izključno uporabnik. Ta dokument ni izrecno in tudi ne nakazano jamstvo za kakovost izdelka ali njegovo primernost za določeno uporabo.